

Obsah

O autorech	11
Úvod	13
Poznámka ke třetímu vydání knihy	14
 I. Ekonomie a hospodářská politika	
1. Vzácnost a volba	18
1.1 Základní ekonomické pojmy	20
1.2 Kdy by měl technik myslet jako ekonom?	22
1.3 Mikroekonomie a makroekonomie	26
Shrnutí kapitoly	27
Klíčová slova	28
Kontrolní otázky a úkoly	28
Literatura	28
2. Jak funguje tržní mechanismus	29
2.1 Poptávka	30
2.2 Nabídka	34
2.3 Tržní rovnováha	35
2.4 Cenová elasticita poptávky a její využití	37
Shrnutí kapitoly	38
Klíčová slova	39
Kontrolní otázky a úkoly	39
Literatura	39
3. Náklady a zisk	40
3.1 Celkové, fixní a variabilní náklady	43
3.2 Tržba a zisk	46
3.2.1 Vyrábět se ztrátou, nebo nevyrábět?	46
3.2.2 Specifikum dlouhého období: Všechny náklady jsou variabilní	47
3.3 Firma a tržní struktury	48
3.3.1 Dokonalá konkurence	49
3.3.2 Monopolistická konkurence	49
3.3.3 Oligopol	50
3.3.4 Monopol	53
3.3.5 Struktura trhu z pohledu poptávky	54
Shrnutí kapitoly	55
Klíčová slova	55
Kontrolní otázky a úkoly	56

Literatura	56
Dodatek: Cena elektřiny pro domácnosti a firmy	56
Hodnotový řetězec	57
Regulovaná část ceny elektřiny	58
Neregulovaná část ceny elektřiny	58
Shrnutí dodatku	60
Literatura k dodatku	60
4. Agregátní nabídka a poptávka	61
4.1 Agregátní poptávka	62
4.2 Agregátní nabídka	64
4.3 Makroekonomická rovnováha a inflace	67
4.3.1 Inflace	67
4.3.2 Důsledky inflace	69
4.3.3 Deflace	70
Shrnutí kapitoly	72
Klíčová slova	73
Kontrolní otázky a úkoly	73
Literatura	73
5. Výkonnost ekonomiky	74
5.1 Hrubý domácí produkt a jeho měření	74
5.1.1 Metody výpočtu hrubého domácího produktu	77
5.2 Nezaměstnanost	80
5.3 Inflace, nezaměstnanost a hospodářský cyklus	84
Shrnutí kapitoly	85
Klíčová slova	85
Kontrolní otázky a úkoly	86
Literatura	86
6. Stát v tržní ekonomice	87
6.1 Státní rozpočet jako nástroj fiskální hospodářské politiky	90
6.1.1 Mechanismus fiskální politiky	94
Shrnutí kapitoly	96
Klíčová slova	97
Kontrolní otázky a úkoly	97
Literatura	97
7. Monetární a vnější hospodářská politika	99
7.1 Monetární hospodářská politika	99
7.1.1 Poptávka po penězích	101
7.1.2 Nabídka peněz	102
7.1.3 Multiplikovaná expanze bankovních depozit	102
7.1.4 Nástroje monetární hospodářské politiky České národní banky	104
7.2 Vnější hospodářská politika	105
7.2.1 Základní pojmy	106
7.2.2 Zahraniční obchod a nástroje zahraničně-obchodní politiky	107
7.2.3 Struktura platební bilance	110

7.2.4	Devizové intervence České národní banky	112
	Shrnutí kapitoly	114
	Klíčová slova	114
	Kontrolní otázky a úkoly	115
	Literatura	115
8.	Externality a veřejné statky	116
8.1	Externality	116
8.2	Veřejné statky	119
	Shrnutí kapitoly	121
	Klíčová slova	121
	Kontrolní otázky a úkoly	121
	Literatura	121
9.	Sociální politika	123
9.1	Cíle a principy sociální politiky	123
9.2	Sociální stát	126
9.3	Systém sociálního zabezpečení České republiky	128
	Shrnutí kapitoly	130
	Klíčová slova	130
	Kontrolní otázky a úkoly	131
	Literatura	131

II. Právo

10.	Římské právo	134
10.1	Řím kolem roku 270 př. Kr.	134
10.2	Řím na sklonku republiky	134
10.3	Císařský Řím	135
10.4	Rekapitulace vývoje	136
10.5	Instituce římského práva	137
	Shrnutí kapitoly	138
	Klíčová slova	138
	Kontrolní otázky a úkoly	138
	Literatura	138
11.	Ústava a její instituty	139
11.1	Hlava první: Základní ustanovení	139
11.2	Hlava druhá: Moc zákonodárná	139
11.3	Hlava třetí: Moc výkonná	141
11.4	Hlava čtvrtá: Moc soudní	143
11.5	Hlavy pátá, šestá a sedmá	145
	Klíčová slova	146
	Kontrolní otázky a úkoly	146
	Literatura	146

12. Listina základních práv a svobod	147
12.1 Obecná ustanovení	147
12.2 Lidská práva a základní svobody	147
12.3 Politická práva	149
12.4 Práva národnostních a etnických menšin	150
12.5 Hospodářská, sociální a kulturní práva	150
12.6 Právo na soudní a jinou právní ochranu	151
Klíčová slova	152
Kontrolní otázky a úkoly	152
Literatura	152
13. Vybraná ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník	153
13.1 Obecná část	153
13.1.1 Právnícké osoby	156
13.1.2 Věci a jejich rozdělení	158
13.1.3 Právní skutečnosti	159
13.2 Rodinné právo	162
13.2.1 Manželství	162
13.2.2 Příbuzenství	171
13.3 Vlastnictví	173
13.4 Dědické právo	175
Klíčová slova	176
Kontrolní otázky a úkoly	176
Literatura	177
14. Vybraná ustanovení zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon (nový)	178
14.1 Obecná část	178
14.1.1 Základní pojmy	178
14.1.2 Další pojmy	180
14.2 Výkon veřejné správy	184
14.2.1 Působnost ve věcech územního plánování	184
14.3 Územní plánování	184
14.3.1 Cíle územního plánování	184
14.4 Stavební řád	185
14.4.1 Obecná a společná ustanovení	185
14.4.2 Úkony před zahájením řízení	185
14.4.3 Řízení o výjimce z požadavků na výstavbu	187
14.4.4 Odstraňování staveb a terénních úprav	188
14.5 Autorizovaný inspektor	188
14.5.1 Výkon činnosti autorizovaných inspektorů	188
14.6 Povinnosti a odpovědnost osob při přípravě, provádění a užívání staveb	189
14.6.1 Stavebník	189
14.6.2 Stavbyvedoucí a stavební dozor	189
14.6.3 Stavební deník	190
Klíčová slova	190
Kontrolní otázky a úkoly	191
Literatura	191

15. Vybraná ustanovení zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce	192
15.1 Pracovní poměr	192
15.2 Změny pracovního poměru	194
15.3 Skončení pracovního poměru	195
Klíčová slova	196
Kontrolní otázky a úkoly	196
Literatura	197

III. Politické myšlení

16. Politické myšlení ve starověku	200
16.1 Starověké Řecko	201
16.2 Starověký Řím	206
16.3 Odkaz antického politického myšlení dneška	209
Shrnutí kapitoly	210
Klíčová slova	210
Kontrolní otázky a úkoly	210
Literatura	211
17. Politické myšlení od renesance k věku ideologií	212
17.1 Návrat k antickému politickému myšlení v renesanční Itálii a dílo Niccolò Machiavelliho	212
17.2 Teorie společenské smlouvy	215
17.3 Politické myšlení a revoluce ve Francii a Americe	217
17.4 „Tradiční ideologie“, jejich základní hodnoty a představitelé	221
Shrnutí kapitoly	226
Klíčová slova	226
Kontrolní otázky a úkoly	226
Literatura	226
18. Politické myšlení ve 20. století a v současnosti	228
18.1 Výzvy modernity počátku 20. století a masová demokracie	228
18.2 Vzestup totalitarismu a jeho kritici	231
18.3 Nabourávání společenských hierarchií a sociální hnutí šedesátých let 20. století	235
18.4 Skepse k centralismu a obrat k právům jednotlivce	238
18.5 Svět po konci studené války: vítězství liberalismu, či střety civilizací?	240
18.6 Hlas mimo-lidského jako politická výzva budoucnosti	242
Shrnutí kapitoly	243
Klíčová slova	243
Kontrolní otázky a úkoly	243
Literatura	244

Abstrakt	246
Abstract	247
Seznam ekonomických zkratk	248
Rejstřík	250